

Konjunkturstatistik, löner för statlig sektor (KLS) 2016

AM0102

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning.....	4
B.1	Innehåll.....	5
1.1	Statistiska målstorheter.....	5
1.1.1	Objekt och population.....	5
1.1.2	Variabler.....	5
1.1.3	Statistiska mått.....	6
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	6
1.1.5	Referenstider.....	6
1.2	Fullständighet.....	7
B.2	Tillförlitlighet.....	7
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	7
2.2	Osäkerhetskällor.....	7
2.2.1	Urval.....	7
2.2.2	Ramtäckning.....	7
2.2.3	Mätning.....	7
2.2.4	Svarsbortfall.....	7
2.2.5	Bearbetning.....	8
2.2.6	Modellantaganden.....	8
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	8

B.3	Aktualitet	8
3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid	8
3.3	Punktlighet	8
B.4	Jämförbarhet och sam användbarhet	8
4.1	Jämförbarhet över tiden	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	9
B.5	Tillgänglighet och förståelighet	9
5.1	Spridningsformer	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation	10
5.4	Tillgång till primärmaterial	10
5.5	Upplysningstjänster	10

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Arbetsmarknad

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Löner och arbetskostnader

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja, ingår i Sveriges officiella statistik

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Medlingsinstitutet (MI)
Postadress: Box 1236, 111 82 STOCKHOLM
Besöksadress: Österlånggatan 43
Kontaktperson: John Ekberg
Telefon: 08-545 292 40
Telefax: 08-650 68 36
E-post: fornamn.efternamn@mi.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)
Postadress: 701 89 ÖREBRO
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Ann-Katrin (Anki) Larsson
Telefon: 019-17 68 80
Telefax:
E-post: anki.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt Svensk Författningssamling (§6, SFS 2001:100).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Uppgifterna är sekretesskyddade i 70 år. I det slutliga registret finns personnummer men detta lämnas inte ut, varken till Medlingsinstitutet, som är statistikansvarig myndighet, eller till annan beställare. Utdrag ur registret, enligt personuppgiftslagen, kan för närvarande inte lämnas ut för alla år på grund av systemtekniska problem.

A.8 Gallringsföreskrifter

Bevarandebehov är under utredning.

A.9 EU-reglering

1998 beslutade EU om en regulation angående bl.a. den kortperiodiska lönestatistiken, Short Term Indicators. Denna reglerar statistiken fr.o.m. 1999.

SCB levererar LCI enligt Kommissionsförordning No 1216/2003 och Parlaments- och rådsförordning No 450/2003. Rapporteringen för LCI sker kvartalsvis.

A.10 Syfte och historik

Syftet med undersökningen är att månatligen belysa lönenivåns utveckling inom den statliga sektorn.

Undersökningen redovisar numera månatligen löner och antal sysselsatta samt förändring från föregående år. Undersökningen startade på SCB 1976 då varje kvartals mittmånad undersöktes av antal sysselsatta inom den statliga sektorn. Fr.o.m. februari 1991 utökades undersökningen till att även omfatta de sysselsattas löner. Undersökningen är en totalundersökning och är från och med januari 2000 månatlig.

Till följd av den statistikreform, som trädde i kraft under 1990-talet så flyttades ansvaret för delar av den officiella statistiken från SCB till ett flertal andra myndigheter. Från och med 2001 ansvarar Medlingsinstitutet (MI) för den officiella löne- och arbetskostnadsstatistiken. SCB har producerat statistiken på uppdrag av MI sedan dess.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används främst som underlag för ekonomisk analys och konjunkturbedömningar. Undersökningen visar hur lönenivån förändras över tiden inom

olika branscher och totalt sett inom den statliga sektorn.

Statistikanvändare är bl.a. Medlingsinstitutet, Konjunkturinstitutet, Riksbanken, universitet och högskolor, arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer och enskilda företag.

Statistiken utgör även underlag för annan statistik som produceras av SCB, t.ex. Labour Cost Index (LCI), Kortperiodisk sysselsättningsstatistik samt nationalräkenskaperna (NR).

A.12 Uppläggning och genomförande

SCB samlar in individuppgifter för sysselsatta inom statlig förvaltning och sysselsatta vid institutioner hänförliga till statlig sektor. Uppgifterna samlas in via myndigheternas administrativa lönesystem. Det insamlade materialet genomgår en maskinell och manuell granskning i syfte att kontrollera om uppgifterna är rimliga. Materialet dubblettkontrolleras. Om en person har flera tjänster inom en och samma myndighet förs dessa samman till en tjänst.

A.13 Internationell rapportering

SCB levererar ett arbetskostnadsindex (LCI, Labour Cost Index) till Eurostat. Från och med år 2009 utvidgades LCI till att omfatta även den offentliga sektorn. Uppgifter till LCI hämtas bl.a. från Konjunkturstatistik, löner för statlig sektor (KLS). Anpassningen är marginell och rör främst utökad granskning. Rapporteringen för LCI sker kvartalsvis.

Från och med 2014 ansvarar inte längre SCB för framtagning och leverans av Specific Indicator till Eurostat. Tidigare har det, en gång per år, levererats ett Specific Indicator till Eurostat. Specific Indicator redovisar för varje EU-medlemsland utvecklingen av köpkraften för lönerna för nationella tjänstemän i central statsförvaltning.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Medlingsinstitutet ansvarar för eventuella förändringar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Undersökningen syftar till att månadsvis belysa löneutvecklingen samt förändringar i antalet sysselsatta inom statlig sektor. Statistiken används främst som underlag för ekonomisk analys och konjunkturbedömningar av bl. a. Medlingsinstitutet och Konjunkturinstitutet. Motsvarande statistik finns för privat, primärkommunal och landstingskommunal sektor. Undersökningarna publiceras i statistiska meddelanden serie AM.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken redovisas i form av genomsnittliga månadslöner samt antal sysselsatta. För samtliga variabler redovisas förändringen från motsvarande månad föregående år.

1.1.1 Objekt och population

Populationen består av sysselsatta inom statlig förvaltning, sysselsatta vid institutioner hänförliga till statlig sektor. Undersökningspopulationen är delad på två delar: sysselsättnings- respektive lönepopulation.

Sysselsättningspopulationen definieras som alla personer i alla åldrar som under mät månaden fått lön utbetald, undantagna är helt tjänstlediga samt personer anställda utomlands.

Lönepopulationen definieras som personer som fyllt 18 men inte 67 år och som under mät månaden fått lön utbetald. De som är undantagna från sysselsättningspopulationen ingår inte heller i lönepopulationen. Från och med januari 2012 ska personerna även vara månadsanställda samt ha en tjänstgöringsomfattning om minst 40 procent. Även distriktsveterinärer vid Jordbruksverket samt förtroendeläkare vid Försäkringskassan är från och med januari 2012 exkluderade ur lönepopulationen.

1.1.2 Variabler

Redovisade variabler

Genomsnittlig månadslön

Med månadslön avses ersättning för månad innan avdrag gjorts och där fasta och rörliga lönetillägg ingår. Övertidstillägg, traktamentsersättningar samt jour- och beredskapstillägg ingår inte.

Den genomsnittliga månadslönen i en redovisningsgrupp beräknas genom att summan av gruppens månadslöner divideras med summan av gruppens sysselsättningsgrader.

Antal sysselsatta

Som sysselsatt räknas den som fått lön utbetald under mät månaden oberoende av tjänstgöringens omfattning eller anställningstidens längd och där lönen inte består av enbart tillägg eller retroaktiv lön.

Heltid/Deltid

Som heltidstjänstgörande betraktas den som har en tjänstgöringsomfattning på 100 procent och som deltidstjänstgörande räknas den som har en tjänstgöringsomfattning som är mindre än 100 procent.

Antal heltidspersoner

Antal heltidspersoner i en redovisningsgrupp beräknas som summan av tjänstgöringsomfattningarna dividerat med 100 för de anställningar som tillhör redovisningsgruppen i undersökningsmaterialet.

Kön

Kvinna eller man.

Näringsgren

Näringsgren redovisas enligt SNI 2007 Standard för svensk näringsgrensindelning 2007. Denna standard har som bas EU:s reviderade näringsgrensstandard, NACE rev.2 (NACE = Nomenclature Générale des Activités dans les Communautés Européennes).

Ålder

Med ålder avses uppnådd ålder under mät månaden.

1.1.3 Statistiska mått

Det statistiska mått som främst används i redovisningen är genomsnittlig månadslön. Den genomsnittliga månadslönen beräknas som summan av månadslönerna för de anställningar som ingår i lönepopulationen dividerat med summan av tjänstgöringsomfattningarna för de anställningar som ingår i lönepopulationen.

$$\overline{M}_d = \frac{\sum_{k=1}^{N_d} W_k}{\sum_{k=1}^{N_d} Q_k}$$

där \overline{M}_d = Genomsnittlig månadslön för redovisningsgrupp d

W_k = Månadslön för anställning k

Q_k = Tjänstgöringsomfattning för anställning k

N_d = Antalet anställningar i lönepopulationen för redovisningsgrupp d

Efter tolv månader fastställs den definitiva genomsnittliga månadslönen. Det innebär att hänsyn tas till retroaktiva löneutbetalningar genom att den preliminära månadslönen kompletteras med de retroaktiva lönebeloppen.

För både genomsnittlig månadslön och antal sysselsatta redovisas även förändringen från motsvarande månad föregående år.

1.1.4 Redovisningsgrupper

I det statistiska meddelandet (AM 17) sker indelning på myndighet, län, näringsgren (SNI), kön och hel- respektive deltidstjänstgörande. Specialbearbetning kan göras på en finare redovisningsnivå eftersom materialet är totalräknat och individbaserat.

1.1.5 Referenstider

Referenstid är kalendermånad.

1.2. Fullständighet

Det finns fyra undersökningar som mäter konjunkturstatistik över löner på den svenska arbetsmarknaden. Undersökningarna är uppdelade efter sektor: privat, landsting, kommun och stat. Undersökningarna utgör en del av den officiella statistiken.

Vid uppdelning mellan de olika sektorerna uppstår ibland tveksamheter om vilken sektor ett organisationsnummer ska tillhöra. Detta kan innebära att organisationsnumret inte undersöks.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

De möjliga felkällor som, mer eller mindre, kan påverka denna undersöknings resultat är mät- och bearbetningsfel samt i viss mån bortfall och brister i täckningen. Tillförlitlighet bedöms dock som god då primärmaterialet hämtas från myndigheternas löneregister.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning därför finns ingen urvalsosäkerhet.

2.2.2 Ramtäckning

Täckningsfel uppstår då rampopulationen inte överensstämmer med målpopulationen.

Övertäckning utgörs av anställda som inte tillhör målpopulationen men som ändå kommit med i undersökningen. Ingen känd övertäckning förekommer.

Undertäckning utgörs av nya statliga organisationer som inte har ett fungerande uttagssystem för de uppgifter SCB kräver in. Även nyanställda personer som inte hunnits registreras i löneregistren utgör undertäckning. Inga studier om undertäckning i undersökningen är gjorda.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna samlas i huvudsak in via filer till SCB:s webbinsamlingssystem samt via filleverans till FTP-server. Eftersom uppgifterna hämtas från myndigheternas lönesystem bedöms mätfelet vara litet. Mättekniskt test har inte gjorts.

2.2.4 Svarsbortfall

Bortfall utgörs av icke inrapporterade anställda på myndigheter.

Utöver dessa finns det några myndigheter och främst stiftelser eller institutioner som inte har lönesystem som klarar av att leverera de efterfrågade statistikuppgifterna. Dessa uppskattas bestå av cirka 4 300 personer, vilket motsvarar cirka 1,8 procent. Inget partiellt bortfall som är känt finns i undersökningen.

2.2.5 *Bearbetning*

Inkomna filer registreras och granskas. De lämnade uppgifternas rimlighet prövas och dubblettkontroller görs för att undvika dubbelräkningar. Bearbetningsfel kan uppstå i samband med granskning och dubblettkontroller.

Granskningen görs helt och hållet av SCB. Ingen studie om bearbetningsfel har gjorts.

2.2.6 *Modellantaganden*

Inga modellantaganden, förutom de som redovisas i 2.2.1-2.2.5, görs.

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Inga osäkerhetsmått redovisas.

B.3 **Aktualitet**

3.1 **Frekvens**

Uppgiftsinsamling och publicering sker månatligen.

3.2 **Framställningstid**

Framställningstiden för den månatliga konjunkturlönestatistiken beräknas till cirka två månader.

3.3 **Punktlighet**

Publicering sker enligt den publiceringskalender som finns att tillgå på SCB:s webbplats. Publiceringskalendern innehåller information om när och hos vilken myndighet officiell svensk statistik publiceras. All statistik från myndigheter med ansvar för Sveriges officiella statistik, SOS, ingår i kalendern. Kalendern innehåller även övrig statistik från SCB.

B.4 **Jämförbarhet och sam användbarhet**

4.1 **Jämförbarhet över tiden**

Under perioden som statistiken redovisats har institutionella förändringar inträffat och definitionen av månadslön och lönepopulation har förändrats.

Från januari 2015 har åldersavgränsningen för lönepopulationen ändrats från 18-64 år till 18-66 år.

Från och med januari 2012 infördes en ny definition av lönepopulation. Förutom att personerna ska vara mellan 18 och 64 år ska de även vara månadsavlönade samt ha en tjänstgöringsomfattning om minst 40 procent. Distriktsveterinärer vid Jordbruksverket samt förtroendeläkare vid Försäkringskassan är från och med januari 2012 också exkluderade ur lönepopulationen.

Från och med januari 2010 bolagiserades Banverkets produktionsdel och övergick då till den privata sektorn. Drygt 3 000 anställda berördes av omflyttningen.

Från och med 2009 redovisas statistiken efter den nya näringsgrensindelningen SNI2007. Skillnaderna mellan ny och gammal näringsgrensindelning är för

aktuella näringsgrenar liten och jämförelse bör därför kunna göras.

Från och med januari 2009 bolagiserades delar av Banverket och Vägverket. Detta berörde cirka 4 000 anställda som flyttades över till den privata sektorn.

De utlandsanställda ingår inte i undersökningen från och med mars 2001.

Från och med januari 2001 har de affärsdrivande verken och Sveriges Riksbank övergått till den privata sektorns undersökning.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Vid jämförelse av genomsnittliga löner och löneutveckling för olika grupper bör hänsyn tas till att lönerrevisioner kan ske vid olika tidpunkter.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

SCB producerar motsvarande konjunkturlönestatistik för den privata, primärkommunala och landstingskommunala sektorn, vilket redovisas i Statistiska meddelanden för respektive undersökning, serie AM. I den primärkommunala och landstingskommunala sektorn beräknas genomsnittlig månadslön utifrån överenskommen lön. För den privata och statliga sektorn tas hänsyn till rörliga tillägg när genomsnittlig månadslön räknas fram.

SCB producerar även årligen lönestrukturstatistik för statlig sektor. Denna undersökning inhämtar också individuppgifter och är en totalundersökning men definitionen av löne- och sysselsättningspopulationen skiljer sig från konjunkturlönestatistiken för statlig sektor.

Inom arbetsmarknadsområdet finns det även andra undersökningar som mäter antal anställda och arbetade timmar. Arbetskraftsundersökningarna (AKU) är en av dessa och publicerar statistik över sysselsättningen för hela arbetsmarknaden. Kortperiodisk sysselsättningsstatistik (KS) är en annan källa som främst mäter förändring av antal anställda.

Vid jämförelse mellan olika undersökningar måste olikheter i begrepp, definitioner, mätmetoder och populationsavgränsningar beaktas. Vid jämförelser av löneutvecklingen mellan olika sektorer och år bör hänsyn tas till att lönerrevisioner sker vid olika tidpunkter.

Eftersom konjunkturlönestatistiken för statlig sektor är individbaserad och innehåller uppgifter på personnummernivå går den att sammanvända med annan statistik med uppgifter på samma nivå.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Det statistiska meddelandet (AM 17) utgör den huvudsakliga redovisningen av löne- och sysselsättningsstatistiken för statlig sektor. AM 17 trycks inte längre men kan skrivas ut från PDF-fil. Statistiken är även tillgänglig på SCB:s webbplats www.scb.se i Statistikdatabasen och på produktsidan AM0102.

5.2 Presentation

Statistiken presenteras med hjälp av tabeller, diagram och text.

5.3 Dokumentation

Statistiken finns även dokumenterad i SCB:s dokumentationsmall SCBDOK, samt detaljerad information om mikrodata finns i dokumentationen MetaPlus. Dessa går att nå via SCB:s webbplats www.scb.se.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare, utredare m.fl. kan eventuellt efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning. Personnummer och organisationsnummer lämnas dock aldrig ut på grund av sekretesskäl.

5.5 Upplysningstjänster

Vid frågor om statistiken kontaktas
Ann-Katrin (Anki) Larsson, tfn 019-17 68 80,
e-post: anki.efternamn@scb.se

SCB, Enheten för löne- och arbetskostnadsstatistik, 701 89 ÖREBRO